

Recension: Annika Elisabeth von Hausswolff på Moderna museet

Kultur

Moderna museets nya stora retrospektiv "Alternativ sekretess" över Göteborgskonstnären Annika Elisabeth von Hausswolff öppnade under lördagen. Magdalena Ljung har sett ett beständigt konstnärskap som djupnat under 30 år.

Magdalena Ljung

© 17:46 - 23 okt, 2021

Annika Elisabeth von Hausswolffs "Alone with Bubble," från 1996/2021.

En beständig blick som djupnat under en trettioårig karriär, det är Göteborgskonstnären Annika Elisabeth von Hausswolffs stora retrospektiv "Alternativ sekretess" på Moderna museet i Stockholm.

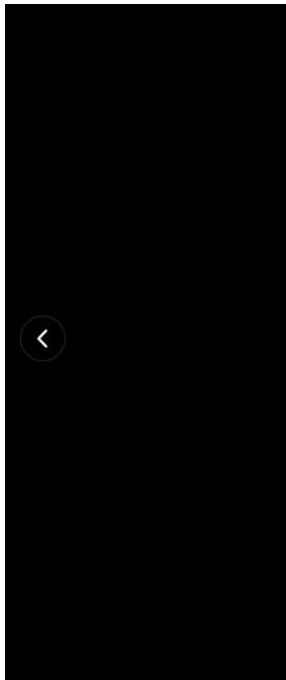
Annika von Hausswolffs "The Photographer" från 2015 Bild: Foto:Prallan Allsten /Moderna Museet

Ett obrutet intresse för kriminologi, maktstrukturer och psykologi som löper genom serier av iscensatta fotografier och digitalt bearbetade arkivbilder. En gestaltningsförmåga att skala av det välbekanta kring en vilt främmande kärna, och ett seende som blottlägger, som söker sig bortom hörnet in i avigheten.

Om ett konstnärskap kan liknas vid en utredning, säger hon, borde det råda sekretess. Men det gör det inte, alltså finns konstverken, en alternativ sekretess. De många bilderna förstärker varandra och orkestreras av verk ur Moderna museets samling. Det är rytmiskt, elegant och tankeväckande.

Fotoserien "Tillbaka till naturen" från 1993 markerar genombrottet för von Hausswolffs karaktäristiska seende. Ett kvinnligt lik flyter i strandbrynet, ett förvridet eko av Anders Zorns nakna kullor i vassruggar. Hon följs av andra kvinnor, flera kroppar, i mjuk mossa, vid väggkanten. Hon är det ideala offret. I fotot "Hey Buster! What do you know about desire?" vaktar en schäferhund övertäckta rester som vilar mot blek, mjuk sand.

Det är ikoniska arbeten i Hausswolffs konstnärskap som påverkat generationer av konstnärer. Liknande stämningar återfinns i Sara Stridsbergs och Joyce Carol Oates författarskap, berättelsen om romantik och död. Om hur våld och sexualitet strålar samman, genomsyrar och stakar ut kvinnors liv.

Annika Elisabeth von Hausswolffs "Oh Mother, What Have You Done #008" från 2019.

"Oh Mother, What Have You Done" är en fotoserie från 2019 som skildrar det diametralt motsatta: kvinnliga förövare. Uppförstorade och anonymiserade dokumentärfotografier, utskrivna på plexiglas och bemålade med oljefärg. Kvinnornas händer i bojor, ansikten utsuddade och den pålagda färgen uppdriven till ett skrik.

Upplevelsen är avklarnad för äntligen finns de här bilderna, de jag först nu förstår att jag saknade. Skönheten och

odjuret som konvergerar i en oåterkallelig förvandling. Titels fråga som stelnar till ett påstående i avsaknad av frågetecken. Och perspektivet är kanske inte det motsatta ändå, för oavsett om hon är offret eller förövaren spelar vanäran den största rollen i dramat.

Utställningen bjuder också utflykter i den globala kapitalismens spår och avskräden. I ett samarbete med historikern Jan Jörnmark reste hon genom USA, Asien och Kroatien och fotograferade gårdagens framsteg som nu låg förbytta i mardröm och ruiner. Projektet resulterade i flera verk och i boken "Avgrunden" (2011). Ett svidande tidsdokument och likväl när von Hausswolff längst när hon går in i det osäkra rummet av kärlek, ångest och gränsöverskridanden.

Serierna där kvinnorna står i centrum men också det mångfacetterade spektrat av heminteriörer där en kuslig aspekt alltid är inneboende och välbekanta objekt lever ut sitt oanade mörker, som i serien och rumsinstallationen "Spöke" (2000) där hon fotograferat sitt tömda föräldrahem.

Från att ha arrangerat bilder har von Hausswolff övergått till att manipulera och sätta samman redan existerande material, gamla bilder hon köpt från nedlagda arkiv och förändrat. Färgat in, blekt ur, tydliggjort och förfrämligat. Bilderna återuppstår som hennes egna – mättade och förtätade, i "Room of depression" eller "Labour is labour wherever", som båda är från 2015. Något väsentligt sker men jag vet inte vad, och det är just osäkerheten som formar styrkan.

Utställningen "Alternativ sekretess" är en viktig rapport från en tid, en plats och en kropp. Ett kraftfullt och poetiskt vittnesmål och ett livslångt seende som är sant mot sig självt och som hittat sin egen väg.

Utställning

Annika Elisabeth von Hausswolff

Alternativ sekretess

Moderna museet i Stockholm

Visas fram till 20 februari

Publicerad 2021-10-23, Göteborgs-Posten

<https://www.gp.se/kultur/kultur/recension-annika-elisabeth-von-hausswolff-pa-moderna-museet-1.57611367>